

Välkomna till SIKO:s Skärgårdsspaning 2022

SAOL

publicerad: 2015

span·ing substantiv *~en ~ar*

- ofta utförd av polis el. militär; äv. försök att se in i framtiden

Program

11.00 Presentation av Idöborg och dagens program

12.00 Skärgårdslunch

12.45 ”Trender och tankar”

14.45 Diskussion med input och reflektioner från alla.

15.45 ”Slutsatser”

16.00 Avfärd från Idöborg

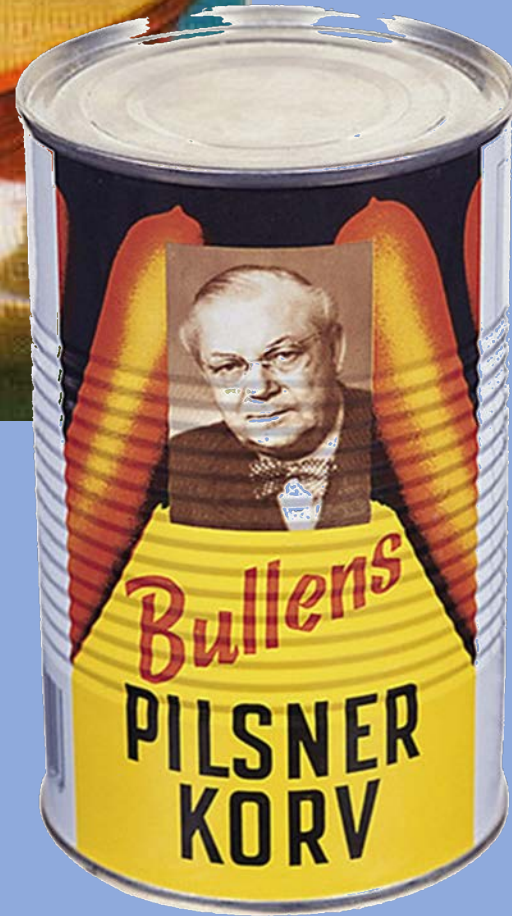
Göran Lagerström
Karsholm

SIKO mm.

Skärgårdsspaning 2022

var det bättre förr
eller
blir det bättre sen...

ISLAND LODGE

Stockholm Archipelago

...in media! →

”Det kommer en grupp från Abu Dhabi som flyger in enbart för det här. Det här lockar en typ av gäster som vill ha naturupplevelsen men där det inte fungerar med våningssängar och utedass”, säger

NYBYGGT , KOMPLETT SJÖSTÄLLE MED SOLNEDGÅNGAR AV VÄRLDSKLASS

Nämdöskärgården - Högholmen | [Pris/bud: 25 000 000 kr](#) | Boyta: 200 m² | Tomtyta: 4 900 m² | [Visa film](#) | [LÄS MER](#)

Förstklassigt sjöställe med västerläge och stilren byggnation från 2020. Gediget hus med hela 150 kvm med rymd, glaspartier och stora altaner. Gästhus med kök, badrum och gott om plats. Vid strandkanten finn sjöbod med bastu, dusch och gym.

Härlig brygganläggning med vinkel.

Skärmavbild

An aerial photograph of a rocky island in a blue lake. The island is covered in green pine trees and has a small wooden house with a red roof on the right side. The surrounding water is a deep blue, and there are many other islands in the distance. The sky is clear and blue.

$\approx 100.000.000$ sek

more ACTIVITIES

SFC-8232
sveda

Mat Hem.se
din matbutik på nätet

SUZUKI

Fiskeguidning

-fiska med professionella guider.

Följ med våra fiskeguider på ett äventyr i skärgårdarna runt Sandhamn och Värmdö. Med lång erfarenhet finner vi de bästa vattnen för dagen i jakt på dagens fångst. Guiderna står för båtar, fiskeutrustning, varma flytoveraller och hjälper givetvis till med tekniken - allt för att ni ska lyckas.

Vi använder oss av mindre båtar 3-4 personer per båt, vilket gör att vi har stora valmöjligheter att Skärmavbild 1 där fisken står just er dag.

Fakta

För vem:

Alla kan vara med, erfaren som nybörjare

Halvdag:

4 timmar fm / em
5.800 kr

Heldag:

8 timmar
6.995 kr

-priserna är ex moms 6% och

SPA-BEHANDLINGAR

Koppla av med en välgörande behandling i
Skärmavbild vårt spa

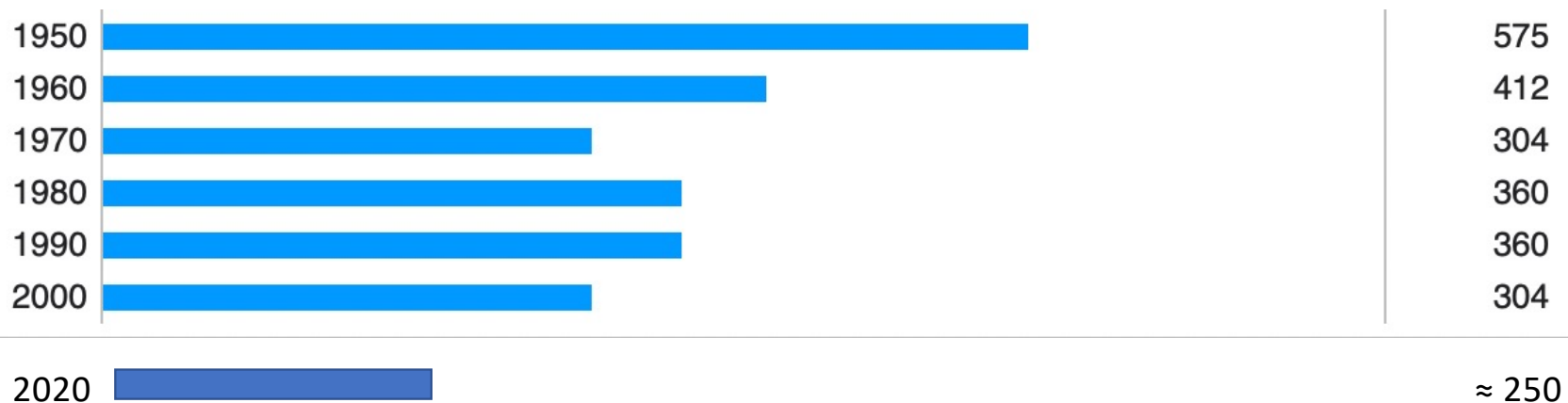

hur får vi ihop den
här utvecklingen
med vår vision om en
levande skärgård?

Möja socken ligger i [Stockholms skärgård](#) och omfattar öar som [Möja](#) och [Södermöja](#) vid [Kanholmsfjärden](#) samt öar i [Nassa skärgård](#). Socknen är småkuperad med skog och kala klippor. Befolkningsutveckling:

Skärgårdens utveckling på 2000-talet

- Företagande
- Besöksutveckling
- Kommunikationer
- Sjukvård och omsorg
- Fastighetspriser
- Fisk och fiske
- Skolor
- Bofasta

Hur gör andra som vänt utvecklingen?

- **Attraktiv tomtmark...**
 - ...i nära anslutning till resurser för ”aktiv hobby”**
- **Arbetsplatser**
- **Bredband**
- **Bra skola**

5.950.000

Attraktiv tomtmark
på kärnöarna?

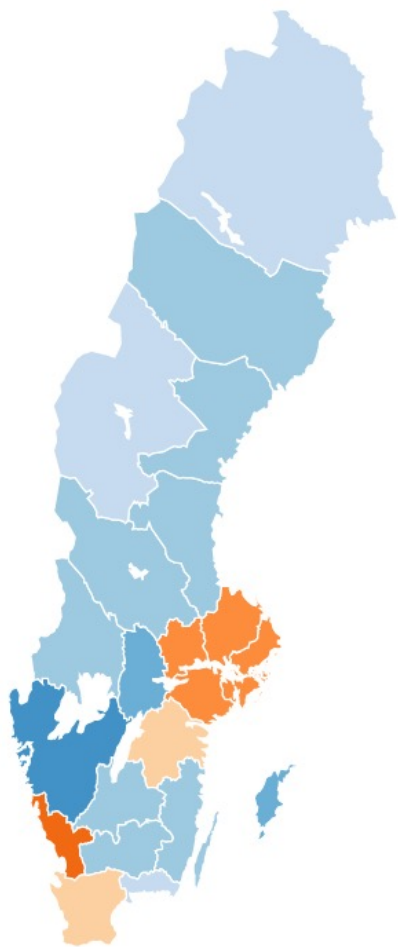
Britt Fogelström

Möja

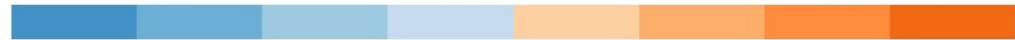
SIKO mm.

2012

Län

Fler utflyttade

75

50

25

0

25

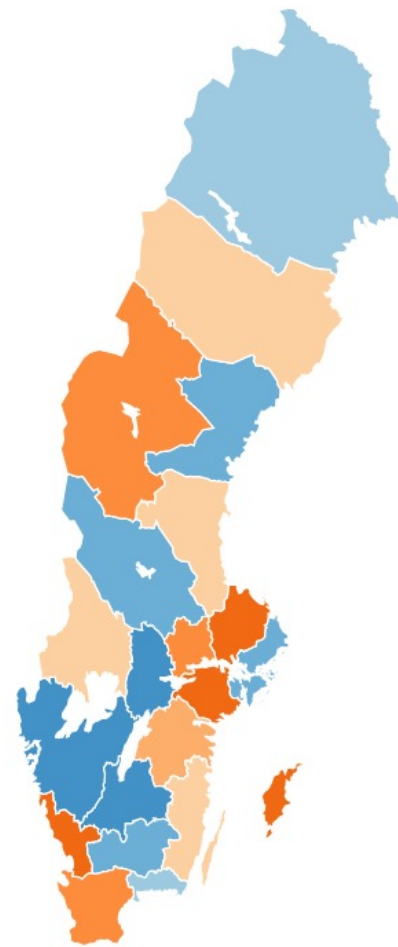
50

75

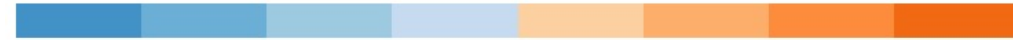
Fler inflyttade

2020

Län

Fler utflyttade

75

50

25

0

25

50

75

Fler inflyttade

Sune Fogelström

Möja

SRF mm.

Energi i skärgården

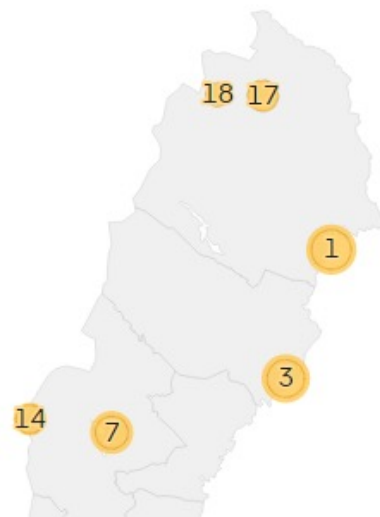
Solligan 2021

Var i Sverige har det varit flest

antal soltimmar sammanlagt fram till vecka 32

Uppdaterad den 13 augusti

1. Luleå	590
2. Svenska högarna	590
3. Umeå	567
4. Visby	522
5. Stockholm	518
6. Ölands norra udde	508
7. Östersund	499
8. Nordkoster	485
9. Karlstad	482

inte bara för solhattar...

En liten lektion...

- spänning, ström, effekt och energi

- Spänning, mäts i Volt, typiskt 240V, kallas U
- Ström, mäts i Ampere, typiskt 10A, kallas A
- Effekt, mäts i Watt eller kilowatt, typiskt 2 kW, kallas W
- Energi, består av en effekt som stått på under en tid, typiskt kWh, kiloWatttimme

- Typisk byggfläkt är på 2 kW, om den står på i en timme har den dragit 2 kWh
- En timme med båt = 15 sjömil * 2 kWh = 30 kWh
- En kWh kostar i dag ca 1,5-2 kr
- Det kostar alltså 3-4 kr/sjömil att köra båt.

- 20 kvm tak ger ca 3100 kWh/år dvs 1500 sjömil

Kan laddas 10 sjömil/timme med 25A 3-fas

≈ 15 knop

≈ 50 sjömil

≈ 2 kWh/sjömil

20 kvm tak ger ca 3100 kWh/år dvs 1500 sjömil

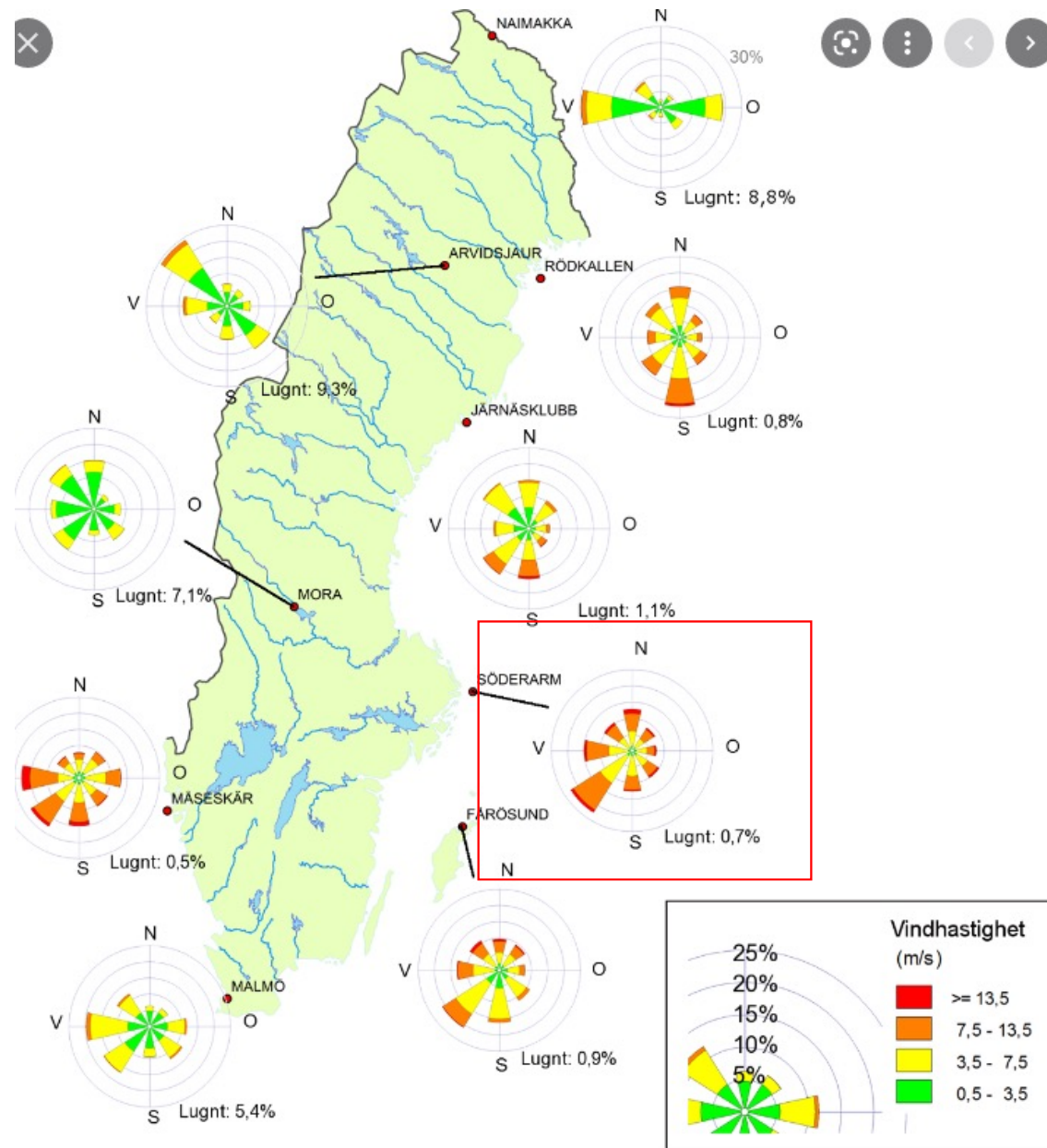

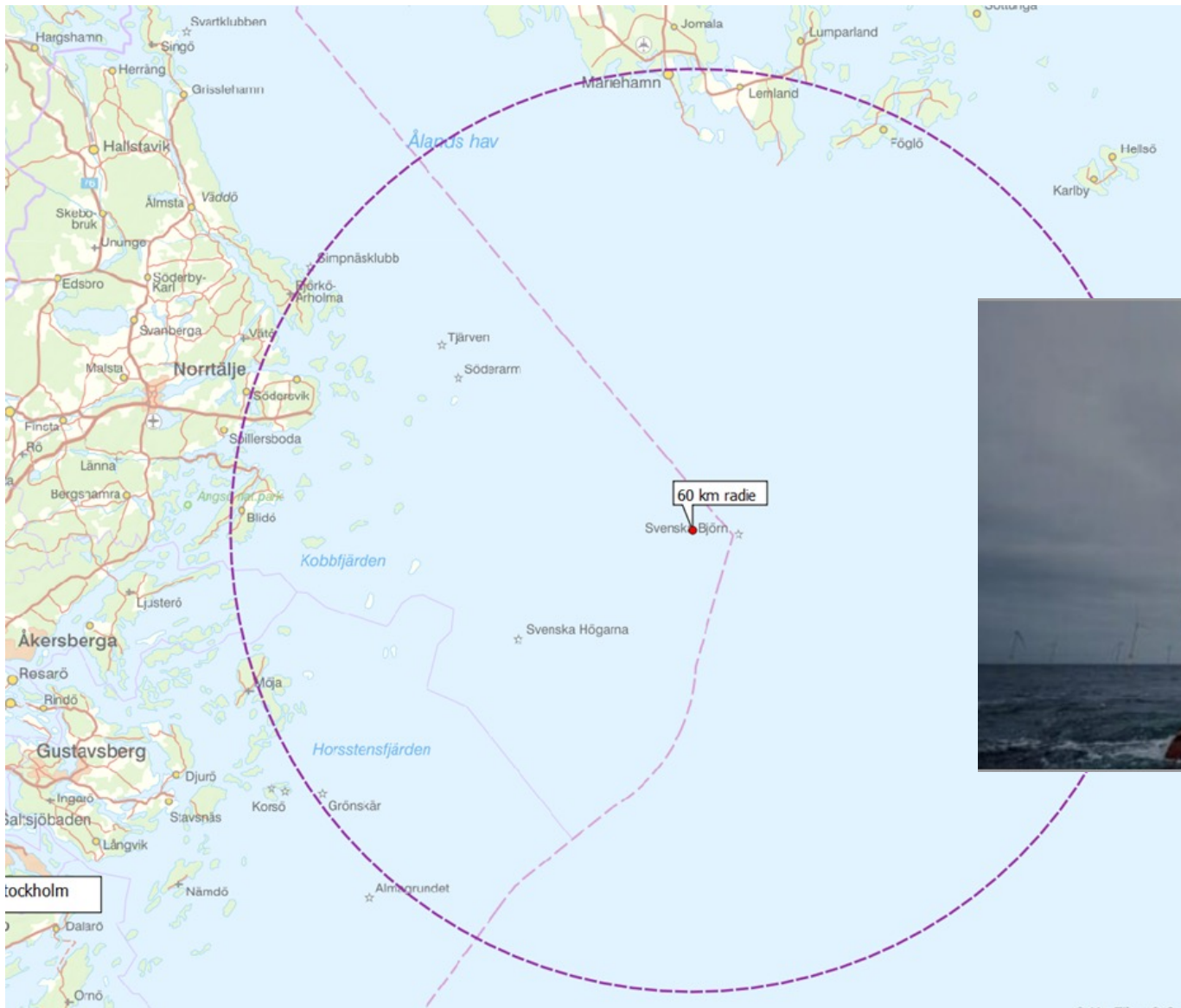

Laddar med 150 kW dvs 75 sjömil/timme

I.P.M.B

”När parken är etablerad krävs ungefär en person per fyra vindkraftverk för drift och underhåll verkets livslängd ut (ca 30 år).”

”Även sekundära effekter av vindkraftsetableringen skapas då de personer som arbetar med parken behöver lokal service av olika slag, såsom restauranger och logi.”

”Detta ger ytterligare skatteintäkter till kommunen. Av logistiska och ekonomiska skäl försöker projektören så långt det går att anlita lokal arbetskraft.”

Inte på min bakgård...!

eller...

Gå före och se till att skärgården får så stor del av kakan som möjligt.

...chansen att det ändå händer är stor, oavsett vad vi gör!

Cilla Heurlin
Svartsö

Bistro Sågen

”

These island ladies are the coolest chicks around. You won't believe what they are able to”

Svartsö Queens

Lena, Lena, Cilla Catarina, Lotten och Sozy är kvinnorna på Svartsö som banar väg för nya företag i skärgården.

Lars Nyberg

Skärgårdens Trafikantförening

Skärgårdens Trafikantförening

[Start](#) [Om föreningen](#) [Medlemsmöten](#) [Kommittéer](#) [Aktuellt](#) [Kulturhistoria](#) [Arkiv](#) [Kontakt](#) [Bildgalleri](#) [Logga in](#)

Välkommen till en av Stockholms skärgårds största föreningar

För att kunna påverka den kollektiva sjötrafiken i Stockholms län så den blir så bra som möjligt...

... behöver vi bli fler i föreningen!

Hjälp till att sprida vår medlemsvärning vidare till skärgårdstrafikanter i din omgivning:

Med Ditt medlemskap i Skärgårdens Trafikantförening stärker Du skärgårdstrafikanternas röst.

Skärgårdens Trafikantförening jobbar med:

Trafikfrågor: Skärgårdstrafiken och pendelbåttrafiken

**Skärgårdsbåtens
Dag 2022!**

Anders Gullander
Möja

www.skargarden.se › Deltidsboende uppmanas åka hem när isen lägger sig -

www.siko.org.se SIKO - för den bofasta befolkningen i Stockholms skärgård

Levande skärgård

Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation.

SIKO arbetar på bred front för en levande skärgård med året-runt fungerade samhällsservice till nytta för alla boende, besökare och näringsliv i Stockholms skärgård.

Egoist eller "samhällsutvecklare" Åbolands skärgård

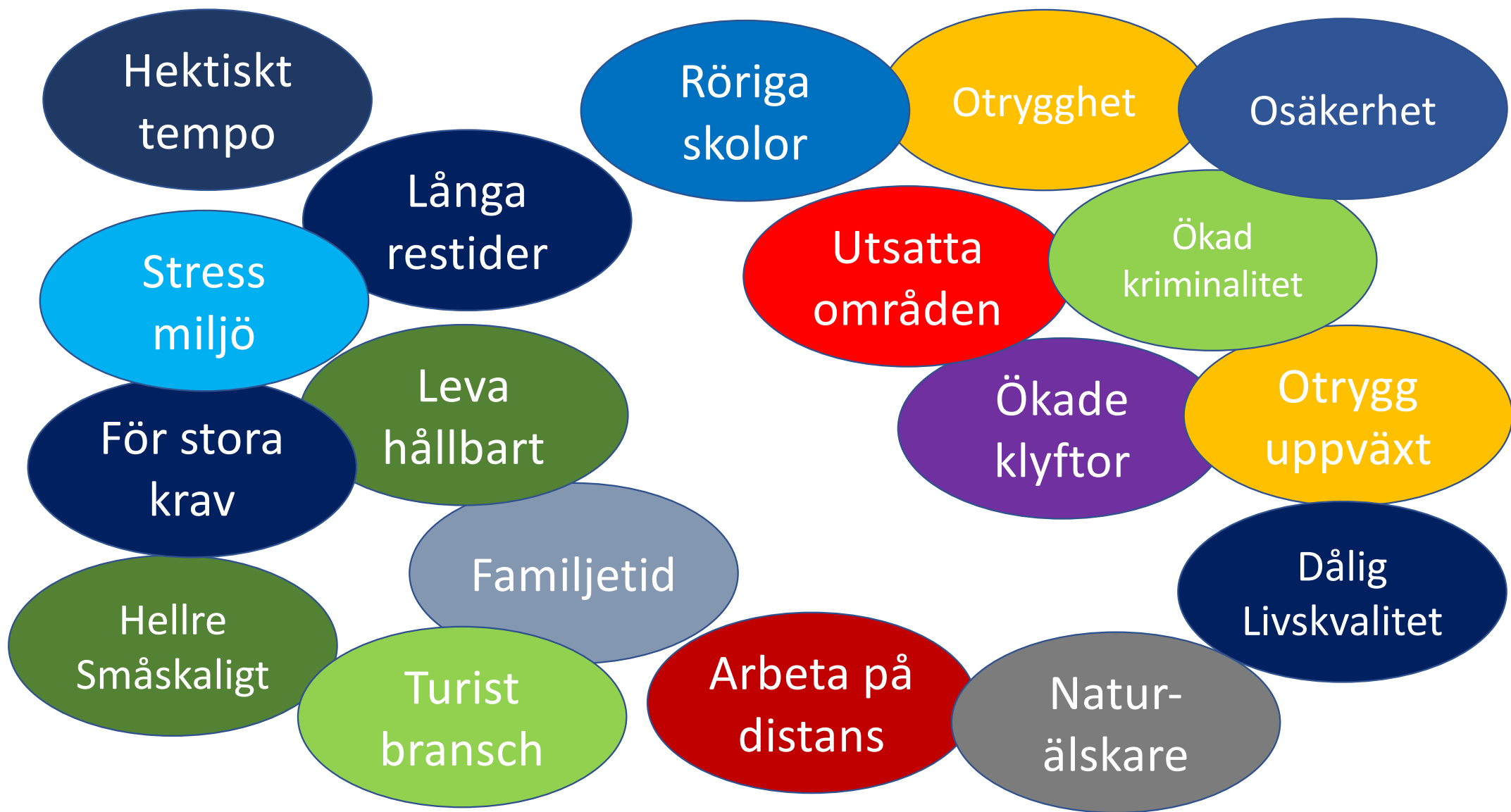
- Höjden av egoism då deltidsboende skriver sig i skärgården....
 - "Billigare resor"
 - "Skor sig på andras bekostnad"
- Ett lyckokast för skärgården och för skärgårdskommunen
 - Säkrad / utvecklad trafik
 - Svårare att "dra ner" på service
 - Kommunen får skattebetalare

Funderingar kring deltidboende

- Betala skatt i två kommuner. Utretts i Finland utan framgång
- Dubbelt boende –skatteverkets regler.
- Skriven där man i huvudsak bor, annars straffbart

”En möjlighet som bör ses utredas är hur deltidboende kan vara med och finansiera service”.

Dok KS Värmdö 2021 (krav gentemot staten)

Effekter av ökat deltidboende

Levande
byar

Underlag
skolan

Tätare
turer

Välsorterad
affär

Ökat
Kulturuth

Öppna
krogar.

Lokal
"inflation"

Mer trafik
på öarna

Kravställare

Kulturkrock

Bil-
transporter

Effekter av ökat deltidsboende

• **Utmaningar ?**

- Bara de som har råd
- ”Stockholmkrav”
- Komma in i samhället
- Bli accepterad i samhället
- Lokala spelregler (Inte leja en hantverkare från stan)
- Sjövisten/bryggplatser
- ”infartsparkeringar”

• **Önskemål / krav ?**

- Mer välsorterad affär
- Bättre kulturutbud
- Tätare turer / små fartyg
- Beställningsturer
- Kombinerad bil/passagerafartyg

Kraven kanske kommer....

Förslag till framtida basfartyg

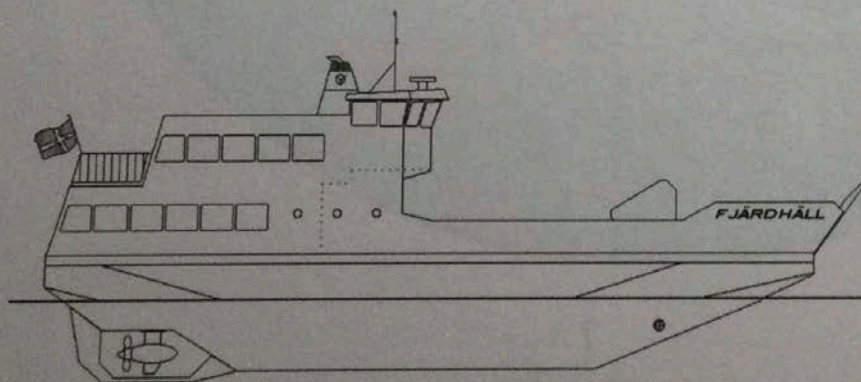
En enkel isgående båt med toalett och cafeteria och utrustade för mobil godshantering.

Längd cirka 25 – 35 meter

Fart 11 – 12 knop

Antal passagerare cirka 200 i ett 2-plans däckshus i aktern

Antal fordon 5 – 8 på förligt lastdäck

Ur Fördjupad utredning – Bastrafik i Värmdö skärgård 2011

Egoist eller "samhällsutvecklare"

- Höjden av egoism då deltidsboende skriver sig i skärgården....
 - "Billigare resor"
 - "Skor sig på andras bekostnad"
- Ett lyckokast för skärgården och för skärgårdskommunen
 - Säkrad / utvecklad trafik
 - Svårare att "dra ner" på service
 - Kommunen får skattebetalare

Ja –det behövs egoister !

Calle Hammacher

Runmarö

Runmarö Lanthandel

Runmarö Lanthandel

Din matbutik på Runmarö

ÖPPETTIDER

Måndag:	11:00 - 18:30
Tisdag:	11:00 - 18:30
Onsdag:	11:00 - 18:30
Torsdag:	11:00 - 18:30
Fredag:	11:00 - 18:30
Lördag:	10:00 - 14:30
Söndag:	10:00 - 14:30

ÖPPETTIDER

E-HANDEL

OMBUD ▾

CYKELUTHYRNING

SOLCELLER

HITTA TILL OSS

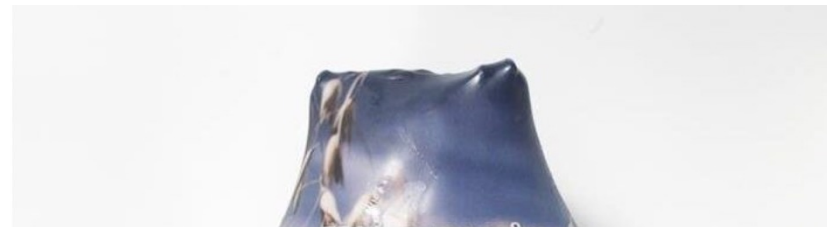
OM OSS ▾

NYHETER

MÅRTEN GÅS 10/11

🕒 26 OKTOBER, 2021 👤 RUNMARÖ LANTHANDEL 💬 LÄMNA EN KOMMENTAR

RUNMARÖ LANTHANDEL PÅ TWITTER

Runmarö Lanthandel
@Runmaromat

Paulina Rytönen

Södertörns Högskola

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM

**Utmaningar och möjligheter
för små och medelstora
företag i Stockholms
skärgård**

PAULINA RYTKÖNEN
TOMMY LARSSON SEGERLIND
LARS DEGERSTEDT
MAURI KAIPAINEN
GUSTAF ONN

Working paper 2019:3

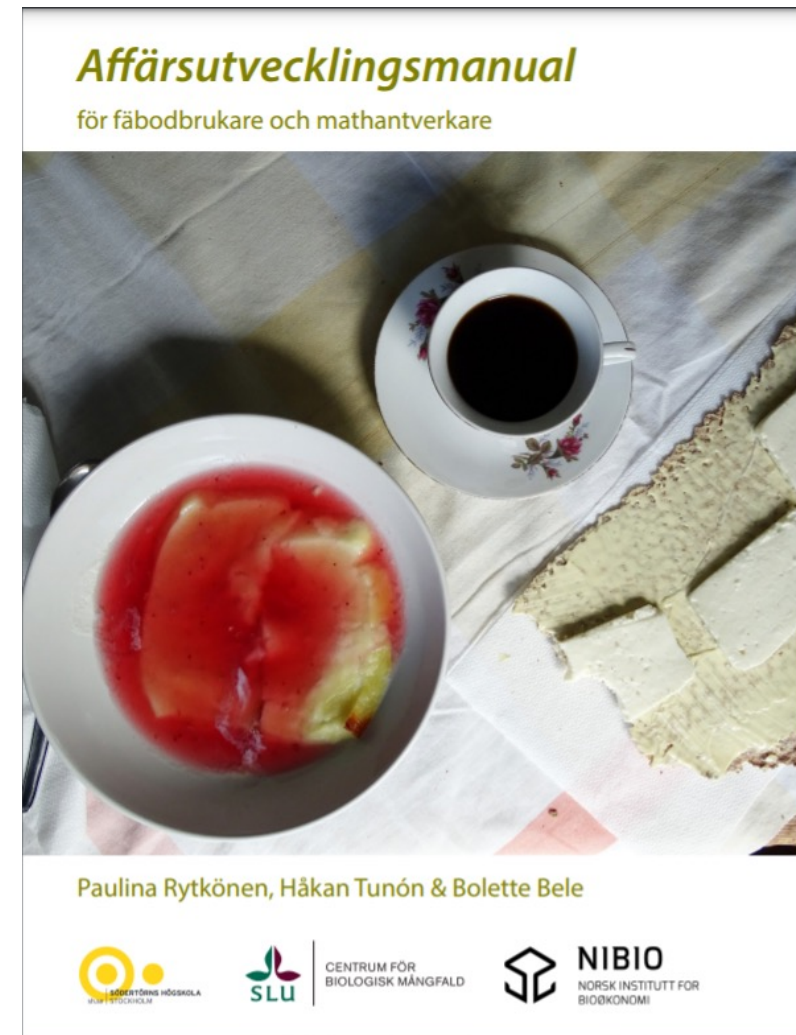
Utmaningar och möjligheter för skärgårdsföretagare Vad säger forskningen?

Paulina Rytönen, paulina.rytkonen@sh.se

Södertörns högskola

Var kommer våra resultat från?

- Interreg Central Baltic 2016-2019
 1. Inventering av företagens behov i Stockholms, Ålands och Åbolands skärgårdar
 2. Affärsutvecklingsarbete – i grupp; individuellt
 3. Affärsutvecklingsverktyg
- Pandemins effekter på ö- och skärgårdsföretag (2021) – Finansierat av Tillväxtverket

Samtliga resultat bygger på företagens egna problem och förslag

Jämförelse av företagande på tre öar

Ö 1

Högt förtroende mellan företagen, men begränsade mandat och resurser för de som kan leda förändring

Spritt markägande; hög organiseringsgrad, men låg genomförandegrad; diversifierade företag; armlängds avstånd till motparter (t.ex. kommunen); varierad innovativitet; många visar ett passivt förhållningssätt till sitt företagande

Ö 2

Hierarkisk lokal organisering där de som leder förändring har mandat och resurser

En större markägare; lokala företag hyr mark från skärgårdsstiftelsen; hög kollektiv representation och större företag skapar positiva spin-off till mindre företag; låg andel intern konkurrens mellan företag på ön; I huvudsak besöksnäring, men även andra branscher finns; dynamisk miljö där outnyttjade möjligheter tas tillvara.

Ö 3

Ingen formell organisering, fragmenterade grupperingar och olika individuella intressen

En större markägare; brist på gemensamt handlande i näringslivsfrågor; låg grad av intern konkurrens; i huvudsak små företag; bristfällig turisminfrastruktur; två företag dominerar, men dessa är väldigt drivna och innovativa; vissa företag har ett gott samarbete med myndigheter; individuellt sett går det bra för flera företag, men den sociala kontexten motverkar en högre tillväxtgrad.

Vad kan vi se leder till positiv tillväxt eller stagnation?

Förmåga att samarbeta och skapa gemensamma strukturer

Företagsstrukturen
En fördel om större aktör/er kan arbeta inkluderande.
Företagen ömsesidigt beroende – dra nytta av detta.

Navigera rätt i gällande regelverk

Bra lokal infrastruktur (t.ex. information, gångstigar, osv.)

Nya affärsmodeller; nyttja ny teknik

Transporter; förmåga att "lösa vissa saker som ö".

Pandemin – plus och minus

På plussidan

- Stugägarna -> deltidboende
- Svenska båtturister
- Fler svenskar har upptäckt öar och skärgårdar:
 1. Dagturister från närliggande storstad (fler trots begränsad trafik)
 2. Campingturister
 3. Barnfamiljer
 4. Cykelturism
 5. "Ovana ö-turister"

På minussidan

- Företagsevent och konferenser
- Gruppturister/bussturister
- Utländska fritidsbåtturister – särskilt saknade är finska, norska och tyska turister
- Utländska dagsturister
- Aktivitetsturism – sportevenemang, tävlingar, festivaler)

Innovativa lösningar

- Nya samarbeten och partnerskap
 - Rabatterbjudanden vid besök av annat företag
 - Färjan varskor om hur många som kommer så att extrapersonal/vakt hinner tillkallas
 - Utveckla strategi för att behålla stugägarna – locka till att bli deltids- eller heltidsboende
- Förändring av/nya affärsmodeller
 - Take-away och digital konsert och take-away och föreläsning på internationella kvinnodagen
 - Hemleverans av julbord anpassade till enskilda hushåll, samt utveckling av avhämtningsmenyer
 - Hämta turister och besökare med egen båt
 - Redan pågående initiativ blir viktigare – Guidning i naturen, odling av bär, etablering av ny produktion för ön och staden.
 - Tjänster har utvecklats - plock av varor för avhämtning eller hemleverans i butikerna.

Framtida dörröppnare

- **Utbyggnad av digital infrastruktur** - kabel - På samtliga öar har en nyligen genomförd utbyggnad av fiber spelat en stor roll för möjligheten att klara ekonomin. Utbyggnaden ojämnt fördelad i landet men det är en win-win att investera i full utbyggnad.
- **Ny typ av kommunikation** för att lägga grunden för framtida utveckling har fått spridning, t. ex. livesändning av landskap eller särskilt attraktiva platser. I vissa fall har man fått en större plats i respektive kommuns marknadsföring. Det sista är dock problematiskt eftersom många destinationsbolag är privata.
- **Social teknologi** och förbättrad tillgång till digital infrastruktur har möjliggjort exempelvis arbete från öarna, men antalet innovationer och nya affärsmodeller är mindre än förväntat. Detta ligger i linje med tidigare forskning som visar att det inte räcker med utbyggd infrastruktur, **det behövs en ökad kunskap om konsumenten, samt utbildning och stöd för utveckling av nya affärsmodeller.**

Besökarna

Det finns spill-over effekter

Goda samarbeten mellan företagen (erbjuda helhet); förmåga att lösa problem; bra lokal infrastruktur

Affärsmodeller

Vad ger upphov till positiva upplevelser

Utsikten/"**ö-faktorn**". Öns helhet, det samlade utbudet och upplevelsen. Atmosfär: Utsikt; Vykortsvyer; lugn och ro; "andningshål"; jordbrukslandskap/skog

Matens och boendets kvalitet. Priset spelar mindre roll om man får "value for money".

Servicenivå: bemötande; **trevlig personal**; vänlighet och servicevillighet. Bra och lättillgänglig information; var olika saker finns; vilka avstånd det handlar om; möjliga transportmöjligheter (t.ex. cykel). Rent, välorganiserat.

Historia: svensk historia, militär historia, platsens/öns historia/kyrkohistoria. Historiska platser: historiska byggnader/arkeologiska platser. Kultur. koppling till kultur; relation till TV, böcker och andra utslag av populärkultur.

Platsens funktion: picknick; bad; fågelskådning; titta ut över vattnet; uppleva lugn och ro; få kunskap.

Vad ger upphov
till negativa
upplevelser?

**Otrevlig personal, dålig service,
okunnig personal, brist på
förståelse från personalen**

MATEN: Bränd, kall, dålig, osmaklig,
för dyr när den är dålig; för lång
serveringstid/långa köer.

Infrastruktur: Brist på tillgängliga toaletter; brist
på vatten (i dusch eller toa) eller för kallt vatten;
Att detaljer fungerar, t.ex. ventilationen, lås,
lampor, att duschvattnet endast är ljummet, osv.
Att det är ostädat.

**Att det är stökigt, dålig stämning,
stökiga gäster**

Slutseminarium 30/11 kl 9-11

Via zoom

Mål: blir ett svenskt nav för ö-
och skärgårdsforskning

Två ansökningar: samverkan
och nätverk

TACK!